

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

продуктів харчування, соціальних виплат, медичні заклади, заклади освіти, транспорт тощо).

Висновки. Таким чином, можемо стверджувати, що адаптація ВПО носить комплексний характер, який об'єднує однозначно декілька сфер, що досліджуються багатьма науками, починаючи від психології, медицини, антропології, соціології, економіки тощо. Виділяють два теоретико-методологічні підходи, щодо визначення адаптації ВПО: соціокультурний (психологічний) та ресурсний (економічний).

Література

1. Мазіна Н. Е. Соціально-економічна адаптація внутрішньо переміщених осіб: підходи до виміру. Вісник Маріупольського державного університету, Серія: Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 131-138.
2. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні : монографія; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. К., 2015. 244 с.
3. Малиха М. І. До проблеми сутності поняття «внутрішньо переміщені особи»: державна політика та регіональна практика. Грані. 2015. № 8. С. 6-11.
4. Ми пережили: техніки відновлення для сімей, військових, цивільних та дітей: практичний посібник для внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих та їхніх сімей / за наук. ред. Г.В. Циганенко. – К. : ЛОГОС, 2016. 202 с.
5. Міністерство соціальної політики України URL: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=167122&cat_id=107177.
6. Наджафгулієв Рафіг Іслам огли. Адміністративно-правовий статус біженців і вимушених переселенців в Азербайджанській Республіці: канд. юрид. наук: 12.00.07. К., 2013. 195 с.
7. Сірант М. М. Біженці та внутрішньо переміщені особи: співвідношення понять. Митна справа. 2015. № 2 (2.2). С. 154-159.
8. Старинська Т. Проблеми операціоналізації понять у контексті дослідження міграції населення. Освіта регіону. 2010. № 3. С. 108–116. URL: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Osvita_regionu/osvita_regioniv_3_2010.pdf (дата звернення: 13.04.2022).

УДК 94(477)

Герман О., канд. істор. н., доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ГУМАНІТАРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ФРОНТ У ЧАС ВІЙНИ

German O., Ph.D., Assoc.Prof.

HUMANITARIAN AND ARTISTIC FRONT DURING THE WAR

Двадцять шостого березня 2022 року у засобах масової інформації було опубліковано «Звернення ініціативної груп «Нескорені духом» до органів державної та місцевої влад, до воїнів та вимушено переміщених осіб, до українських громад за кордоном та громадських товариств й об'єднань в Україні, місцевих підприємців, діячів культури та мистецтва, працівників освіти й центрів обслуговування населення. На основі цього звернення розпочато формування гуманітарно-мистецького фронту, адже Тернопіль споконвіків був джерелом насаги, оберегом культури та гартівницею духу вкраїнства. Маю за честь бути одним із співавторів звернення та творчим координатором діяльності Центру «Українці допомагають українцям».

Організований Центр прагне допомогти переселенцям та біженцям зі східних областей України у складний період їхнього життя, стає у час війни для них гуманітарним та духовним пристанищем, забезпечує до максимуму усім можливим,

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

надає освітні, медичні та інші послуги дорослим й дітям, організовує мистецькі зустрічі та програми. При Центрі функціонує ціла мережа груп та курсів із пришвидшеного вивчення розмовної української мови для поліпшення спілкувань у нашому місці. Ми хочемо полегшити їх входження у інший вимір культурних орієнтирів та цінностей, допомагаємо освоїтися в новому середовищі, вводимо їх у світ звичаїв і традицій, відкриваємо пісенну, літературну, образотворчу скарбниці нашого краю, залучаємо до вияву їх талантів, приймаємо як представників єдиної української родини.

Саме мистецтво створює ауру довіри, єднання, стану душевної гармонії. Кожен несе у собі букет почуттів, бажань, помислів. На жаль у гібридній війні існує інший спосіб духовного формування – нав'язати або заставити. Для цього використовується шлях примусу до прийняття чужих поглядів за власні, формування стану сліпої довіри чи покори, підміна гіркої правди солодким обманом, ідеологічне й мовне переформатування, перекручення історії роду, примушення до миру та зненаціоналення народу. Саме така війна триває зараз в Україні. У історичному аспекті ані княжа й козацька, ні стрілецька й повстанська борні не змогли розрубати оті облудні спрути, не доводили до кінця знищення ворожих ідей. Вони поволі проникали в мозок, калічили людей із середини, перетворювали патріотів у манкуртів, вичавлювали національний спротив, наповнювали душу смиренням та страхом. І плем'я таких знеукраїнених земляків поступово зростало та множилося. Утворився гнійник чужої ідеології, чужинської культури, чужих форм родинних стосунків та культу чужої мови. «Руський мір» просочувався через телеекрани, фільми, пісенний репертуар, мовну ауру. Те, що мова таки має значення, свідчать факти, адже рашисти на окупованих землях «інтелектуальну зачистку» почали саме зі спалювання україномовних книг та історичних підручників.

Знищити основи нашої культури та освіти – одне з найперших завдань новоспечених ординців. Усяк має стати до борні на гуманітарному та культурному напрямках! Нині кожна хвилина на вагу людського життя. Мистецтво здатне проникнути прямо в серце, а не блукати дипломатично-договірними фільтрами розуму. І на захисті цього возводиться потужний мистецький фронт. Руйнівним процесам потрібно поставити заслін.

Отже основними напрямками діяльності гуманітарно-мистецького фронту на даний час є:

- зосередити основний напрямок діяльності Центру на питаннях культурологічного та пізнавально-освітнього характеру. Відкрити своєрідний культурний фронт захисту мистецьких цінностей та боротьби із ворожою нам пропагандою зросійщення мовного середовища міста;
- звести воедино інформаційне поле про наявні та визначені у найближчому часі дійства, заходи, програми, зустрічі, виставки тощо у професійних мистецьких закладах, освітніх установах усіх рівнів та студіях мистецького спрямування. Визначити місця проведення таких акцій з врахуванням безпеки її учасників в час оголошення повітряної тривоги;
- створити інформаційну базу куди буде поступати інформація про відповідні заходи й дійства із вказуванням дати, години, місця, кількості у залі місць, імен виконавців чи колективів, тривалості програми, безпекових питань та інше;
- дану інформацію у інформцентрі систематизувати та через мережу інтернет-посилів, аудіо-відео та друкованої реклами й вуличного радіо постійно оновлювати і доводити до груп переселенців;
- рекламування має бути конкретним, доступним, розрахованим на різні вікові групи, оригінальним у подачі;

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

- створити відповідного інформцентру із належним забезпеченням його засобами та людьми;
- створити мобільні групи із акторів, музикантів, співаків, читців як з нашого міста, так і з чиста переселених осіб для мистецьких зустрічей у різних місцях перебування переселенців.

На основі визначених напрямків діяльності було сформовано план заходів та дійств спрямованих на втілення основної мети – духовного захисту українства у час воєнного лихоліття. Аналогічні центри зараз успішно працюють і в інших обласних центрах заходу України, а саме: у Львові, Івано-Франківську, Луцьку, Чернівці. Росія уже давно прагнула знищити нас шляхом розколу, роздроблення, сварок, чвар, сепаратистських настроїв. Вбити віру, душу й тіло – великоімперська догма путіна стосовно України. Очисти землі наші від почуттів гідності та волі, розділити людей та стравити одних супроти інших, зруйнувати житла, міста, села, виробничі, історичні, мистецькі надбаня нашого народу, стерти з карти світу навіть згадки про таку державу та її гордий народ, омертвити нашу мову, культуру, перетворити сталінськими методами у ніщо.

Українство скріпилося у такий моноліт армії й народу, що об нього зуби ламає агресор, що нечестиві наміри багатьох привладників в Україні вимушено прикриваються патріотичними гаслами «відданості» народу. Щоби правильно вести політику захисту, оборони та очищення краю, слід усім нам (починаючи від керівників держави до студентів) ретельно спізнати історичне минуле України, проаналізувати всі помилки та уроки минулого. Збочене гасло «Ще не на часі...» є трухлявим і гнилим. Воно швидко переростає у запізніле «...вже не на часі». Мова одвічно була візитною карткою людини. Сократ сказав: «Скажи мені щось, аби я побачив тебе». Через мову відкриваємо свої думки, свою душу, показуємо її вміст, чим вона наповнена, чим живе. Мовою ми висловлюємо почуття, своє ставлення. Її благородство і чистота, її щирість та сердечність робить нас носіями світла для інших.

Мова, це джерело культури народу, показ його цінностей та орієнтирів, вміння спілкуватися й поважати людей. Нині стрілецькі та повстанські пісні знову піднімають дух та вселяють впевнення у серця воїнів. Мова показує стан нашого розуму, здатність мислити та відкриває рівень його засміченості. Все закодовано у слові – наша історія, наш рід, наша сутність і наше майбутнє. Україна мислима як держава лише тоді, коли в ній житиме в повну силу український говір. У боротьбі з ворогом на рівні зброї виступає культурологічне очищення від чужинства і наповнення нашої свідомості та повсякденного життя чистими джерелами національної та культурної спадщини, розгортання україномовної творчої хвилі на всіх напрямках мистецького життя.

УДК 159.923:355.01

Гуменюк Н., канд. психол. н., доц.

Івано-Франківський національний університет нафти і газу, Україна

ПСИХОЛОГІЧНА РЕКРЕАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ

Humeniuk N., Ph.D., Assoc. Prof.

PSYCHOLOGICAL RECREATION OF THE INDIVIDUAL DURING MILITARY

Гострі кризові періоди життя українського суспільства XXI століття, актуалізує особливий запит до психологічної науки і практики. У наслідок військових дій на нашій території, постає нагайна потреба у психологічній підтримці і допомозі соціальних груп, вимушених покинути своє місто.